

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Факультет театрального мистецтва

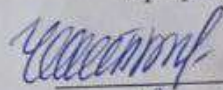
Кафедра _____

Театрознавства

(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Інга Чхатарашвілі-Петраш

« 18 »

09

2025 рік

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ, КОСТЮМА ТА ПОБУТУ

(назва навчальної дисципліни)

рівень
освіти

вищої

Перший (бакалаврський)

(перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий, освітньо-творчий))

спеціальність

026 «Сценічне мистецтво»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

«Театрознавство»

(назва освітньої програми)

Київ – 2025

Розробники:

(вказати автора(-ів): прізвище, ім'я, посада, науковий ступінь, вчене/почесне звання, посада, кафедра)

Доцент кафедри театрознавства Шестакова Д.В

Викладачі:

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою: прізвище, ім'я, науковий ступінь, вчене/почесне звання, посада, кафедра)

Доцент кафедри театрознавства Шестакова Д.В

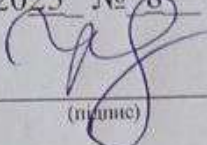
РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри

Театрознавства

(назва кафедри, факультету / інституту)

Протокол від 18 . 09 . 2025 № 8

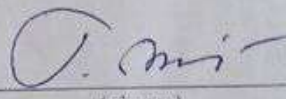
Завідувач кафедри

(підпис)

(Владимирова Н.В.)

РПНД погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової/ творчої) програми

Доктор мистецтвознавства,
професор кафедри театрознавства

(підпис)

(Миленька Г.Д.)

18.09.2025

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20 № ____

(підпис)

(П)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20 № ____

(підпис)

(П)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20 № ____

(підпис)

(П)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20 № ____

(підпис)

(П)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання			
	денна		заочна	
Характеристика навчальної дисципліни	<i>Вибіркова</i>			
Курс	2ТЗН			
Семестр	3	4		
Кількість кредитів -	3	3		
Загальний обсяг годин -	90	90		
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні			
	24	24		
	Семінарські			
	6	6		
	Практичні			
	Індивідуальні			
	Лабораторні			
	Самостійна робота			
	60	60		
Вид підсумкового контролю	<i>залік</i>	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета Вивчення історії формування і розвитку європейського костюма та побутової культури у контексті соціокультурних процесів відповідних етапів.

Завдання Виявити та проаналізувати основні етапи розвитку європейської матеріальної культури, стилі, напрямки, течії, що формувалися, використовуючи артефакти світової культурної спадщини, зокрема, елементи костюма, декоративно-ужиткового мистецтва, аксесуари тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати: основні етапи розвитку європейської культури та стилістичні ознаки напрямів і течій, притаманних їм;

закономірності взаємовпливу ідеології, соціо-політичних умов, відтворених в елементах та конструкціях костюмів, предметах побуту та формах повсякденного життя.

Вміти: визначати основні етапи розвитку європейської моди – норми ставлення до зовнішніх форм культури, сформовані на кожному з них; характеризувати ознаки певного стилю у костюмі, аксесуарах, принципах оформлення інтер'єру тощо.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

ПР02 Вміти вільно оперувати всім комплексом отриманих знань

ПР03 Здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет, застосовувати можливості інформаційних технологій у професійній діяльності.

ПР11 Оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів мистецтва.

ПР20 Знати основні етапи (епохи, стилі, напрями) у розвитку музики, літератури, образотворчого мистецтва, кіно; історичні та сучасні факти про життя і творчість видатних особистостей, у сфері мистецтва у тому числі.

ПР21 Володіти професійною лексикою, грамотно використовувати її у подальшій професійній діяльності.

ПР22 Володіти навичками науково опрацювання літератури (включаючи оформлення бібліографії, правила цитування тощо), вміти застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору, систематизації та використання інформації.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення (за потребою) –

- навчальна лабораторія;
- офіційний сайт КНУТКіТ ім. І. К. Карпенка-Карого;
- точки бездротового доступу до мережі Інтернет;
- наукова та кафедральна бібліотека;
- комп'ютерне програмне забезпечення;
- навчальні плани;
- навчальні посібники;
- графіки навчального процесу;
- навчально-методичні комплекси дисциплін;
- навчальні та робочі програми дисциплін;
- дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- критерії оцінювання рівня підготовки

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2 курс / 3 семестр:														
Тема 1. Предмет, мета та завдання курсу. Рекомендована література	10	2					8							
Тема 2. Концепти тілесності в історії культури	12	4					8							
Тема 3. Побутова культура Античного світу	6	2					4							
Тема 4. Особливості формування структури костюма у Античному світі	12	4					8							
Тема 5. Костюм та побутова культура Візантійської імперії	8	2	2				4							
Тема 6. Костюм та побутова культура середньовічної Європи	12	4					8							
Тема 7 Костюм та побутова культура Відродження	12	2	2				8							

Тема 8. Костюм та побутова культура епохи Бароко	10	2					8							
Тема 9. Костюм та побутова культура епохи Рококо	8	2	2				4							
Разом	90	24	6				60							
2 курс / 4 семестр:														
Тема 1. Особливості формування європейського костюма у період кінця XVIII-першої половини XIX століття	12	4					8							
Тема 2. Костюм та побутова культура у європейських країнах другої половини XIX століття	12	4					8							
Тема 3. Стиль Модерн і європейська мода	8	2	2				4							
Тема 4. Основні тенденції у європейській моді 1920-х – 40-х років	12	4					8							
Тема 5. Європейська мода 1950-х років	16	2	2				12							
Тема 6. Основні тенденції у моді 1960-х – 80-х років	18	6					12							
Тема 7. Концепти моди 1990-х – початку 2000-х років	12	2	2				8							

Разом														
УСЬОГО	90	24	6				60							

4. Програма навчальної дисципліни

1 семестр

Тема 1. Предмет, мета та завдання курсу «Історія матеріальної культури, костюма та побуту».

Лекція (2 год.) Після визначення мети та головних завдань курсу, надається інформація про категоріальний апарат дисципліни, його особливості, міждисциплінарний характер. Окремо підкреслюється актуальність його вивчення у контексті різних історичних етапів і сучасного театрального процесу

Основні поняття/ключові слова: матеріальна культура, мода, одяг, костюм, вестиментарний код

Тема 2. Концепти тілесності в історії культури

Лекція (4 год.) Костюм як рухлива оболонка тіла. Визначення понять біологічне тіло (організм), соціальне тіло, культурне тіло. Схема тіла, образ тіла. Образ тіла Пауля Шілдера як базовий концепт «я-образу». Способи обживання власної тілесності. Інтерпретації тілесності людини у різних культурах та епохах під впливом соціальних і культурних норм

Основні поняття/ключові слова: Образ тіла, тіло і тілесність, культурне тіло

Тема 3. Побутова культура Античного світу

Лекція (2 год) Різниця світоглядних позицій Давньої Греції і Давнього Риму. Перформативність як риса давньоримського соціуму. Побутова культура як виразник філософії життя епохи Античності. Естетичні ідеали. Гендерна політика. Шлюб. Облаштування будинку. Повсякденні ритуали. Розвиток медицини. Поховальні обряди.

Основні поняття/ключові слова: Рим, Греція, терми, гетери, конферіація, гінекей, «золота пропорція», акведуки.

Тема 4. Особливості формування структури костюма у Античному світі

Лекція (4 год) Три принципи античного костюма: драпірування, унісексуальність, багат шаровість. Система чоловічого і жіночого костюма у Давній Греції. Система чоловічого і жіночого костюма у Давньому Римі. Копіювання і оригінальні риси. Взуття, зачіски, аксесуари, косметика. Історичні рефлексії у театрі і кінематографі. Сучасні фешн версії античного костюма.

Основні поняття/ключові слова: хітон, гіматій, тога, туніка, драпірування, котурни

Тема 5. Костюм та побутова культура Візантійської імперії

Лекція (2 год) Особливості культури Східної римської імперії. Вплив світоглядної позиції цивілізації на побутову і матеріальну культуру Візантії. Основні тенденції у розвитку чоловічого і жіночого костюма.

Семінар (2 год)

1. Перехідний характер культури Візантії.
2. Принципи створення візуального образу персонажа відповідної доби

Основні поняття/ключові слова: Софія Константинопольська, християнство, далматіка, супергумераль, лорум

Тема 6. Костюм та побутова культура середньовічної Європи

Лекція (4 год) Особливості культури Середньовіччя. Формування романського і готичного стилів. Особливості побутового життя даного періоду. Замки. Феномен лицарства. Культ Прекрасної дами. Особливості формування чоловічого і жіночого костюма. Взуття, зачіски, аксесуари, косметика. Історичні рефлексії у театрі і кінематографі. Сучасні фешн версії середньовічного костюма.

Основні поняття/ключові слова: теоцентризм, лицар, замок, Готика, кот, сюрко, мі парті, штани-панчохи

Тема 7 Костюм та побутова культура Відродження

Лекція 2 (год) Особливості культури Відродження. Антропоцентризм і пантеїзм. Раннє (Південне) і Пізнє (Північне) Відродження – специфічні риси і спільні тенденції. Особливості формування чоловічого і жіночого костюма Ренесансу. Взуття, зачіски, аксесуари, косметика. Історичні рефлексії у театрі і кінематографі. Сучасні фешн версії костюма доби Відродження.

Семінар (2 год)

1. Визначення специфічних рис у костюмі епохи Відродження
2. Втілення окремих рис характеру персонажа за допомогою елементів костюма періоду Середньовіччя та Відродження

Основні поняття/ключові слова: антропоцентризм, об'єм, куртизанки, палаццо, сімара, фреза (іспанський комір), вестідо, корсет.

Тема 8. Костюм та побутова культура епохи Бароко

Лекція (2 год) Особливості матеріальної і побутової культури XVII – XVIII століть. Стилї бароко і класицизм в архітектурі, скульптурі, літературі, театрі. Придворна культура Людовіка XIV. Король-сонце – законодавець моди. Версальські моди. Пандори. Особливості формування чоловічого і жіночого костюма Бароко. Взуття, зачіски, аксесуари, косметика. Історичні рефлексії у театрі і кінематографі. Сучасні фешн версії костюма доби Бароко.

Основні поняття/ключові слова: Людовік XIV, Версаль, пандори, перуки, фонтанж, «червоний каблук», жюстокор, модест, фріпон, франкоцентризм.

Тема 9. Костюм та побутова культура епохи Рококо

Лекція (2 год) Стилї рококо як основний стилї XVIII століття. Особливості архітектури, оздоблення інтер'єрів. Меблі від Томаса Чіпендейла. Шінуазрі. Стилї Людовіка XV. Особливості формування чоловічого і жіночого костюма стилю рококо. Взуття, зачіски, аксесуари, косметика. Історичні рефлексії у театрі і кінематографі. Сучасні фешн версії костюма доби Рококо.

Семінар (2 год)

1. Визначення спільних і відмінних рис у костюмах XVII – XVIII століть
2. Аналіз костюма протилежної статі стилів Бароко і Рококо

Основні поняття/ключові слова: мініатюрність, шінуазрі, куафюри, будера, кюлоти, весткоут (абі)

Тема 1. Особливості формування європейського костюма у період кінця XVIII-першої половини XIX століття

Лекція (4 год) Стиль «епохи Марії-Антуанетти». Стиль Французької революції як антитеза попередньої стратегії моди. Ампір як імперський стиль у чоловічому і жіночому костюмі. Романтизм як загальноєвропейське явище і його інтерпретація у сфері моди. Дендизм. Велика відмова чоловіків. Бідермайєр (австро-німецький романтизм). Історичні рефлексії у театрі і кінематографі. Сучасні фешн версії костюма зазначеного періоду.

Основні поняття/ключові слова: Марія-Антуанетта, Роза Бертан, санкюлоти, карманьйола, анкруаяблі, мервеїзи, шміз, спенсер, фрак, циліндр, денді, бідермайєр

Тема 2. Костюм та побутова культура у європейських країнах другої половини XIX століття

Лекція (4 год) Мода періоду історизму і еkleктики. Друге Рококо і Позитивізм як основні течії другої половини XIX століття. Кринолін. Турнюр. Смокінг. Амалія Блумер і блумерси. Чарльз Ворт. Вікторіанська траурна мода. Перші глянцеви журнали і фотомоделі. Історичні рефлексії у театрі і кінематографі. Сучасні фешн версії костюма зазначеного періоду.

Основні поняття/ключові слова: Фешенебль, Позитивізм, кринолін, турнюр, Чарльз Ворт, от кутюр

Тема 3. Стиль Модерн і європейська мода

Лекція (2 год) Модерн як художнє явище межі XIX-XX століть. Риси Модерну у різних країнах в артефактах культури. Особливості формування чоловічого і жіночого костюма у період панування стилю модерн. Консервативний і прогресивний модерн. Естетичний ідеал – «дівчата Гібсона». Модельєри: Жак Дусе, Мадлен Віонне, сестри Калло, Поль Пуаре. Сукня «реформ». Історичні рефлексії у театрі і кінематографі. Сучасні фешн версії костюма зазначеного періоду.

Семінар (2 год)

1. Костюм межі століть між минулим і прийдешнім
2. Проаналізувати власний гардероб на предмет знаходження у ньому речей, адекватних до моди XIX століття.

Основні поняття/ключові слова: La Belle Époque, «дівчата Гібсона», Поль Пуаре, канотьє, рукави-жиги, сукня «реформ».

Тема 4. Основні тенденції у європейській моді 1920-х – 40-х років
Лекція (4 год) Соціокультурна ситуація вказаного періоду та її вплив на формування нових модних тенденцій. Емансипація як базовий тренд у жіночій моді після Першої Світової війни. Дівчата-флепперс. Елегантна мода 1930-х років. Синтетика. Широкі штани. Розкіш Голівуду. Розвиток моди у період Великої депресії і Другої Світової війни. Коко Шанель, Мадам Гре, Жак Фат, Жан Пату, Ельза Скъяпареллі. Кінообрази і сучасні фешн версії костюма зазначеного періоду.
Основні поняття/ключові слова: ар-деко, емансипе, сукня-чохол, маленька чорна сукня, розслаблена елегантність, обмежувальні закони, мілітаризація.

Тема 5. Європейська мода 1950-х років
Лекція (2 год) Колекція «Нью лук» К.Діора як початок формування стилю. Підкреслена жіночність – силует «пісочний годинник», макіяж «котяче око». Чоловічий брутальний образ – сині джинси, шкірянка. Модельєри десятиліття: Діор, Баленсіяга, Жіванши. Модні інфлюенсери: Грейс Келлі, Марлон Брандо, Мерлін Монро. Кінообрази і сучасні фешн версії костюма зазначеного періоду.

Семінар (2 год)

1. Визначення основних рис стилю десятиліття у чоловічому і жіночому костюмі
2. Аналіз робіт (над костюмами у кіно у тому числі) ведучих модельєрів та визначення основних модних тенденцій.

Основні поняття/ключові слова: жіночність, «нью лук», джинси, майка, надувні бюстгальтери, Діор, Баленсіяга, Брандо, Келлі

Тема 6. Основні тенденції у моді 1960-х – 80-х років

Лекція (6 год) Покоління «молодих і розлучених». Поява прет-а-порте, Стиль Лондон і мода на міні. Космічний стиль і футуризм. Сексуальна революція та унісексуальність образів. Феномен гіппі. Стиль панк, диско. Жіночий смокінг. Максі. Фольк стиль. Power dressing 80-х. Аеробіка: боді, тріко. Японські модельєри у європейському модному контексті. Модельєри: Ів Сен-Лоран, П'єр Карден, Пако Рабан, мері Квант, В.Вествуд, Соня Рікель, Кендзо Такада, Дж.Армані, Дж.Гальяно, Ж-П.Готьє, Йоджі Ямамото, Рей Кавакубо, Іссей Міяке. Модні інфлюенсери: Твіггі, Одрі Гепберн, Бріджит Бардо, Джейн Біркін, Мадонна, Джейн Фонда, Майкл Джексон.

Основні поняття/ключові слова: прет-а-порте, міні, стиль гіппі, японські модельєри, Power suit, фолк стиль.

Тема 7. Концепти моди 1990-х – початку 2000-х років

Лекція (2 год) Курт Кобейн і стиль гранж. Героїновий шик як новий естетичний ідеал. Логоманія. Культ супермоделей. Деконструктивізм у моді. Еко дизайн. Біонічний дизайн. Кінообрази періоду. Модельєри: Версаче, Келвін Кляйн, Дольче і Габбана. Модні Інфлюенсери періоду: Кейт Мосс, Клаудія Шиффер, Сінді Кроуффорд, принцеса Діана, Дж.Лопес, Кім Кардашьян.

Семінар (2 год)

Аналіз тенденцій у моді ХХ століття та основних рис історичного костюма у кінообразах ХХ – ХХІ століть

Основні поняття/ключові слова: гранж, героїновий шик, супермоделі, еко дизайн, біонічний дизайн, Dolce & Gabbana

5. Методи навчання

Комбінація лекційних, семінарських занять та самостійної роботи;

Основним підходом є комплексний підхід до навчання;

Навчання є студентоцентрованим, проблемноорієнтованим, скерованим на особистісний саморозвиток студентів;

Закладаються основи для безперервного продовження освіти протягом усього життя;

Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер.

Семінарські заняття проводяться в малих групах, у формі ситуаційних завдань, бесід, диспутів;

Обов'язковою є підготовка матеріалів з використанням сучасних професійних програмних засобів;

Перегляд та аналіз ілюстративного матеріалу.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
Тема 1	Пошук та ознайомлення з літературою, рекомендованою до курсу лекцій	Усна відповідь/текстовий формат	4
Тема 2	Проаналізувати концепти тілесності, характерні для різних історичних епох	Усна відповідь/текстовий формат	4
Тема 3	Ознайомлення з джерелами (художня література, драматургія, вазопис, скульптура тощо), які дають уявлення із особливостями побутової культури Античності	Усна відповідь/текстовий формат	4
Тема 4	Ознайомлення з літературою про костюм Античності і мистецькими артефактами, що дають уявлення про його візуальний образ	Усна відповідь/текстовий формат	4
Тема 5	Ознайомлення з літературою про костюм Візантійської імперії та мистецькими артефактами (фрески, мозаїки, іконопис) що дають уявлення про його візуальний образ	Усна відповідь/текстовий формат	4
Тема 6	Ознайомлення з літературою про костюм Середньовіччя у Західній Європі та мистецькими артефактами (скульптура, рельєф, книжкова мініатюра тощо) що дають уявлення про його візуальний образ	Усна відповідь/текстовий формат	4
Теми 7	Ознайомлення з літературою про костюм Відродження у Західній Європі та мистецькими артефактами (скульптура, станковий живопис тощо) що дають уявлення про його візуальний образ	Усна відповідь/текстовий формат	4
Тема 8	Ознайомлення з літературою про костюм стилю бароко та історичних осіб, які визначали вектори моди даного періоду.	Усна відповідь/текстовий формат	4
Тема 9	Ознайомлення з літературою про костюм стилю рококо та історичних осіб, які визначали вектори моди даного періоду. Аналіз мистецьких артефактів, у яких зафіксований візуальний образ естетичного ідеалу доби	Усна відповідь/текстовий формат	6
Тема 1	Проаналізувати етапи розвитку історії костюма кінця 18-початку 19 століть з позиції діагностики соціальних трансформацій	Усна відповідь/текстовий формат	5
Тема 2	Ознайомлення з літературою про культуру другої половини XIX століття	Усна відповідь/текстовий формат	5
Тема 3	Проаналізувати характер впливу мистецтва стилю модерн на формування костюма на межі XIX-XX століть	Усна відповідь/текстовий формат	5
Тема 4	Ознайомлення з літературою, в якій аналізуються особливості моди 1920-40-х років. Перегляд фільмів зазначеного періоду, аналіз візуального образу часу	Усна відповідь/текстовий формат	5

Тема 5	Ознайомлення з літературою, в якій аналізуються особливості моди 1950-х років. Перегляд фільмів зазначеного періоду, аналіз візуального образу часу.	Усна відповідь/текстовий формат	5
Тема 6	Ознайомлення з літературою, в якій аналізуються особливості моди 1960 – 1980-х років. Перегляд фільмів зазначеного періоду, аналіз візуального образу часу, порівняння стилю зазначених десятиліть.	Усна відповідь/текстовий формат	5
Тема 7	Ознайомлення з літературою, в якій аналізуються особливості моди 1990-х – початку 2000-х років. Перегляд фільмів зазначеного періоду, аналіз візуального образу часу, визначення основних трендів	Усна відповідь/текстовий формат	5

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Ознайомлення з максимальною кількістю джерел за темою. Зі списку рекомендованої літератури (базової та додаткової) і у результаті самостійної розвідки. Пошук альтернативних джерел за темою. Введення теми, що розглядається у широкий ідейно-естетичний контекст	5
Ознайомлення з достатньою кількістю джерел за темою, в основному зі списку рекомендованої літератури(базової та додаткової)	3-4
Ознайомлення з невеликою кількістю джерел за темою, в яких розглядається якийсь один аспект, або тема розглядається оглядово	2
Ознайомлення з мінімальною кількістю джерел за темою, нехтування рекомендованим списком літератури, використання оглядової/неперевіреної інформації з інтернет ресурсів	0-1

(Критерії оцінювання виконання завдань для самостійної роботи реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах).

7. **Форми проведення контролю та критерії оцінювання**

Поточний контроль

При викладанні дисципліни « Історія матеріальної культури, костюма та побуту» застосовуються: - поточний контроль, що здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Його інструментами є опитування, виступи на семінарських заняттях, дискусії, обговорення і поточне експрес-тестування.

підсумковий контроль, що проводиться з метою оцінювання

підсумкових результатів навчання і включає семестровий контроль у формі усного семестрового заліку

Критерії оцінювання при поточному контролі:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Присутність на лекційному, семінарському занятті	1
Виступи, участь в обговореннях на семінарських заняттях: повний виклад інформації; виявлення ґрунтовних знань матеріалу; повнота розкриття теми; логіка та чіткість формулювань; переконливість аргументацій	5
матеріалу, але наявні неточності або помилки (не більше 3); відповіді недостатньо повні щодо розкриття теми; не всі формулювання вирізняються логікою і чіткістю; аргументації недостатньо переконливі	3-4
неповний виклад інформації; виявлення достатніх знань матеріалу, але наявні неточності або помилки на предмет релевантності щодо засвоєння необхідного матеріалу (більше 3); відповіді недостатньо повні щодо розкриття теми; не всі формулювання вирізняються логікою і чіткістю; аргументації недостатньо переконливі; змістовність відповідей характеризується прогалинами та як наслідок не розкривається сутність теми; наведені визначення є розмитими з точки зору формальної логіки та не несуть смислового навантаження; залучені аргументи не виступають доцільними або є частково відповідними щодо загальній темі	2
мінімальний виклад інформації; виявлення поверхневих знань матеріалу; відповіді містять чимало суттєвих неточностей і помилочок, вирізняються алогізмом та непереконливістю аргументацій	0-1

Підсумковий

(семестровий)

контроль

залік

Залікова оцінка виставляється як сума балів, отриманих: – за поточний контроль (відвідування аудиторних занять – лекцій, семінарів, роботу на семінарських заняттях); Поточний контроль передбачає максимально 80 балів.

Орієнтовний перелік питань при підсумковому оцінюванні (для екзамену)

Критерії оцінювання при підсумковому контролі:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Повний виклад інформації; виявлення ґрунтовних знань матеріалу; повнота розкриття теми; логіка та чіткість формулювань; переконливість аргументацій.	4
Частково повний виклад інформації; виявлення досить міцних знань матеріалу, але наявні неточності або помилки (не більше 3); відповіді недостатньо повні щодо розкриття теми; не всі формулювання вирізняються логікою і чіткістю; аргументації недостатньо переконливі.	3
Неповний виклад інформації; виявлення достатніх знань матеріалу, але наявні неточності або незначні помилки (більше 3); відповіді недостатньо повні щодо розкриття завдання; не всі формулювання вирізняються логікою і чіткістю; аргументації недостатньо переконливі; змістовність відповідей характеризується прогалинами; залучені аргументи не виступають доцільними або є частково відповідними завданню.	2
Мінімальний виклад інформації; виявлення поверхневих знань матеріалу; відповіді містять чимало суттєвих неточностей і помилок, вирізняються алогізмом та непереконливістю аргументацій.	0-1

8. Розподіл балів, які отримують студенти

2 курс / 3 семестр:

За результатами поточного контролю та самостійна роботи										Сума балів
Відвідування лекцій	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Відвідування семінарських занять					1		1		1	3
Робота на семінарському занятті					10		10		10	30
Самостійна робота	4	4	4	4	4	4	4	4	6	38
Всього										80
Залік										20
Загальна кількість балів										100

2 курс / 4 семестр:

За результатами поточного контролю та самостійна роботи								Сума балів
Відвідування лекцій	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	
	1	1	1	1	1	1	1	7
Відвідування семінарських занять			1		1		1	3
Робота на семінарському занятті			10		10		15	35
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	5	35
Всього								80
Залік								20
Загальна кількість балів								100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності

90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Базова

Васіна З. Еволюція українського вбрання. Харків, Виват, 2021. – 560 с.

Войченко Л. Історія костюма у тезах та ілюстраціях. Навчальний посібник. Ужгородське вище комерційне училище Київського національного торговельно-економічного університету. – Ужгород, 2011 р. – 120 с

Матейко К. Український народний одяг: етнографічний словник / Відп. ред. Р. Кирчів. НАН України. Інститут народознавства. – К.: Наукова думка, 1996. – 196 с.

Нанн Дж. История костюма 1200-2000. М., 2003, 343 с.

Ніколаєва Т. Історія українського костюма. — К.: «Либідь», 1996. — 173с.

Стамеров К.К. Нариси з історії костюмів. У двох частинах
К. Мистецтво, 1978 год. 243. 172 с.

Стельмащук Г. Українське народне вбрання. Львів, 2019. – 256 с.

Шевельова Т.В. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Історія костюма та вишивки»/За ред. Є. В. Перегуди. Укладач: Т. В. Шевельова. – К.: КНУБА, 2013. – 13 с.

Шевнюк О.Л. Історія костюма: Навч. Посіб. – К.: Знання, 2008. – 375с

Racinet, Auguste. The complete costume history. Koln: Taschen, 2003. 636 с.

Допоміжна

Білецька В. Українські сорочки, їх типи, еволюція і орнаментация. В кн. Матеріали до етнології та антропології. Т. 21-22. Ч. 1, Львів, 1929.

Бойко В.М. Українські народні традиції в сучасному одязі. – К., 1970. – 136 с.

Еко У. Історія європейської цивілізації. Епоха Відродження. Історія. Філософія. Наука і техніка. Харків: Фоліо, 2020. – 523 с.

Еко У. Історія європейської цивілізації. Греція. Харків: Фоліо, 2019. – 1189 с.

Еко У. Історія європейської цивілізації. Середньовіччя. Собори. Лицарі. Міста. Харків: Фоліо, 2018. – 667 с.

Кара-Васильєва Т.В. Історія української вишивки. – К.: Мистецтво, 2008. – 464 с.

Комарек С. Чоловік як еволюційна інновація. Есеї про чоловічу природу, сексуальність, життєві стратегії та метаморфози маскулінності. Львів: Априорі, 2018. – 432 с.

Косміна О.Ю. Традиційне вбрання українців. В 2 т. – К.: Балтія-Друк, 2008, 2011. – 160 с.

Мак-Ніл.В. Піднесення заходу. Історія людської спільноти. К.: Ніка-Центр, 2020. – 960 с.

15. Інформаційні ресурси

1. http://zpto.ues.net.ua/images/files/biblioteka/Istorija_kostuma.pdf

2. <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/10/118.pdf>

3. <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10478/>

file:///C:/Users/User/Downloads/%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8E%D0%BC%20%D1%83%D0%BA%D1%80.%20%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%8E.pdf